

Cartea Urantia

<< [Capitolul 102](#) | [Părți](#) | [Conținutul](#) | [Capitolul 104](#) >>

Capitolul 103

Realitatea experienței religioase

103:0.1 (1129.1) TOATE reacțiile cu adevărat religioase ale omului sunt garantate de devreme de serviciul adjutantului adorării și sunt cenzurate de adjutantul înțelepciunii. Prima înzestrare supramentală a omului este pusă în circuit de personalitatea sa în Sfântul Spirit de Spiritul Creativ al universului; și, cu multă vreme înainte de manifestările Fiilor divini și de consacrarea universală a Ajustorilor, această influență a acționat la lărgirea punctului de vedere al oamenilor asupra eticii, a religiei și a spiritualității. În urma manifestărilor Fiilor Paradisului, Spiritul Adevărului eliberat își aduce puternica sa contribuție la creșterea capacității umane de percepere a adevărilor religioase. Pe măsură ce evoluția progresează pe o lume locuită, Ajustorii Gândirii participă din ce în ce mai mult la dezvoltarea tipurilor superioare de clarviziune religioasă umană. Ajustorul Gândirii este fereastra cosmică prin care o creatură finită poate avea, grație credinței, o privire de ansamblu

asupra aspectelor sigure și divine ale Deității nelimitate, Tatăl Universal.

103:0.2 (1129.2) Tendințele religioase ale raselor umane sunt înnăscute; ele se manifestă universal și au o origine aparent naturală; religiile primitive sunt întotdeauna evolutive în geneza lor. Pe măsură ce experiența religioasă naturală continuă să progreseze, revelațiile periodice ale adevărului vin să puncteze cursul evoluției planetare, care altminteri nu progresează decât lent.

103:0.3 (1129.3) Pe Urantia, se găsesc astăzi patru feluri de religii:

103:0.4 (1129.4) 1. Religia naturală sau evolutivă.

103:0.5 (1129.5) 2. Religia supranaturală sau revelatoare.

103:0.6 (1129.6) 3. Religia curentă sau practică, având un amestec variabil de religii naturale sau supranaturale.

103:0.7 (1129.7) 4. Religiile filozofice, doctrine teologice elaborate de oameni sau concepute prin filozofie, și create de rațiune.

1. Filozofia religiei

103:1.1 (1129.8) Unitatea experienței religioase printre membrii unui grup social sau rasial decurge din identitatea naturii fragmentelor de Dumnezeu care sălășluiesc în indivizi. Acest divin din oameni este ceea ce dă naștere interesului generos pe care ei îl poartă altor oameni. Însă, datorită faptului că personalitatea este unică - doi muritori nu seamănă niciodată între ei - urmează că niciodată două

ființe umane nu pot interpreta în aceeași manieră indicațiile și imboldurile spiritului divin care trăiește în mintea lor. Membrii unui grup de muritori pot simți o unitate spirituală, dar nu pot niciodată atinge uniformitatea filozofică. Această diversitate a interpretării gândirii și a experienței religioase este demonstrată de faptul că teologii și filozofii celui de-al douăzecilea secol au formulat mai mult de cinci sute de definiții diferite ale religiei. În realitate, fiecare ființă umană definește religia în termenii propriei sale interpretări întemeiate pe experiența impulsurilor divine care emană din spiritul lui Dumnezeu care sălășluiește în ea. Această interpretare este în mod necesar unică și complet diferită de filozofia religioasă a tuturor celorlalte ființe umane.

103:1.2 (1130.1) Când un muritor este în deplin acord cu filozofia religioasă a unui alt muritor, fenomenul indică faptul că aceste două ființe au avut o *experiență religioasă* asemănătoare în ce privește materiile care se raportează la similitudinea lor de interpretare filozofică a religiei.

103:1.3 (1130.2) Deși religia voastră este o chestiune de experiență personală, este foarte important ca voi să fiți determinați să cunoașteți un mare număr de alte experiențe religioase (diversele interpretări ale unor diferiți muritori) pentru a împiedica ca viața voastră să devină egocentrică - îngustă, egoistă și nesociabilă.

103:1.4 (1130.3) Raționalismul nu are dreptate atunci când pretinde că religia este mai întâi și întâi o credință primitivă în ceva, urmată apoi de căutarea de valori. Religia este înainte de toate o căutare de valori, care formulează apoi un sistem de crezuri interpretative. Este mult

mai ușor ca oamenii să cadă de acord în privința unor valori religioase - în privința ȋelurilor - decȃt în privinȃa crezurilor - a interpretȃrilor. Aceasta explicȃ cum se face cȃ religia poate accepta valorile și ȋelurile, în vreme ce prezintȃ fenomenul derutant de a continua să admitȃ sute de crezuri contradictorii - credo-uri. Aceasta explicȃ și de ce o persoanȃ datȃ își poate continua experienȃa religioasȃ în vreme ce abandoneazȃ sau modificȃ multe dintre crezurile ei religioase. Religia subzistȃ în ciuda schimbȃrilor revoluțive din credinȃele religioase. Nu teologia produce religia, ci religia este cea care dȃ naștere filozofiei teologice.

103:1.5 (1130.4) Faptul cȃ persoanele religioase au crezut în multe lucruri eronate nu înfirmȃ religia, cȃci ea este întemeiatȃ pe recunoașterea valorilor și este validatȃ de credinȃa experienȃei religioase personale. Religia se bazeazȃ așadar pe experienȃa și pe gȃndirea religioasȃ; teologia, filozofia religiei, este o încercare onestȃ de a interpreta aceastȃ experienȃȃ; asemenea crezuri interpretative pot să fie juste sau false, sau ele pot fi un amestec de adevȃr și de eroare.

103:1.6 (1130.5) Faptul de a recunoaște în mod conștient valorile spirituale este o experienȃȃ care transcende ideaȃia. Nici o limbȃ umanȃ nu are cuvȃnt pentru a desemna „senzaȃia”, „simȃmȃntul”, „intuiȃia” sau „experienȃȃ” pe care am ales-o pentru a denumi conștiinȃȃ de Dumnezeu. Spiritul lui Dumnezeu care sȃlȃșluieșȃ în om nu este personal - Ajustorul este prepersonal - dar acest Veghetor prezintȃ o valoare și emanȃ un parfum de divinitate care sunt personale în sensul cel mai elevat și infinit al cuvȃntului. Dacȃ

Dumnezeu nu ar fi cel puțin personal, el nu ar putea fi conștient, iar dacă nu ar fi conștient, el ar fi infrauman.

2. Religia și individul

103:2.1 (1130.6) Religia este funcțională în mintea umană. Ea este realizată în experiență înainte de a apărea în conștiința umană. Un copil există aproximativ cu nouă luni înainte de a face experiența *nașterii*. Însă nașterea religiei nu este subită; este mai degrabă o ivire treptată. Totuși, există mai devreme sau mai târziu o „zi a nașterii”. Nu intri în împărăția cerului fără a fi „născut din nou” - născut din Spirit. Multe nașteri spirituale sunt însoțite de mari chinuri spirituale și de tulburări psihologice pronunțate, după cum multe nașteri fizice sunt caracterizate prin „nașteri anevoioase” sau prin alte anomalii de „travaliu”. Alte nașteri spirituale reprezintă o creștere normală și naturală a recunoașterii valorilor supreme cu o intensificare a experienței spirituale, deși nici o dezvoltare religioasă nu se produce fără un efort conștient și fără hotărâri pozitive și individuale. Religia nu este niciodată o experiență pasivă, o atitudine negativă. Ceea ce se numește nașterea religiei nu este în mod direct asociat cu așa-zisele experiențe de convertire care caracterizează în mod obișnuit episoadele religioase ce se produc mai târziu în viață ca urmare a conflictelor mentale, a refulărilor emoționale, precum și a bulversărilor de temperament.

103:2.2 (1131.1) Însă acele persoanele care au fost astfel educate de părinții lor încât să crească cu conștiința de a fi copiii unui Tată celest iubitor nu ar trebui să-i privească cu ochi răi pe tovarășii lor muritori care nu au putut atinge conștiința comuniunii cu Dumnezeu decât trecând printr-o criză psihologică, printr-o tulburare emoțională.

103:2.3 (1131.2) Terenul evolutiv al minții umane în care încolțește sămânța religiei revelate este natura morală care dă atât de devreme naștere unei conștiințe sociale. Primele imbolduri ale naturii umane a unui copil nu au de-a face cu sexualitatea, cu culpabilitatea sau cu orgoliul personal, ci mai degrabă cu imboldurile justiției și ale echității, cu o nevoie de bunăvoință - de servire ajutoare pe lângă tovarășii săi. Când asemenea treziri morale precoce sunt nutrite, se produce o dezvoltare treptată a vieții religioase, relativ degajată de conflicte, de tulburări și de crize.

103:2.4 (1131.3) Orice ființă umană are de foarte devreme un fel de conflict între impulsurile ei egocentrice și impulsurile sale altruiste, și, de multe ori, prima sa experiență de a fi conștientă de Dumnezeu se poate să provină din căutarea sa după un ajutor supraomenesc pentru a rezolva asemenea conflicte morale.

103:2.5 (1131.4) Psihologia unui copil este de la natură pozitivă, nu negativă. Numeroase persoane sunt negative ca urmare a educației lor. Atunci când spunem că copiii sunt pozitivi, ne referim la impulsurile lor morale, la acele puteri mentale a căror apariție semnalează sosirea Ajustorului.

103:2.6 (1131.5) În emergența conștiinței religioase și în absența învățăturilor greșite, mintea unui copil normal se îndreaptă, în mod pozitiv, către dreptatea morală și către ajutorul social, mai degrabă decât în mod negativ, îndepărtându-se de păcat și de vinovăție. Se poate să existe sau nu un conflict în dezvoltarea experienței religioase, însă inevitabilele decizii, eforturi și funcțiuni ale voinței umane sunt întotdeauna prezente.

103:2.7 (1131.6) Alegerea morală este de obicei mai mult sau mai puțin însoțită de conflicte morale, și tot acest întreg conflict din mintea copilului se produce între pornirile egoismului și impulsurile altruismului. Ajustorul Gândirii ține seama de mobilurile egoiste ale personalității, dar ia măsuri pentru a atribui o ușoară preferință impulsurilor altruiste care conduc la țelul fericirii umane și la bucuriile din împărăția cerurilor.

103:2.8 (1131.7) Când o ființă morală alege să fie altruistă în fața unei înclinații spre egoism, ea face o experiență religioasă primitivă. Nici un animal nu poate să facă o astfel de alegere; această decizie este atât omenească cât și religioasă. Ea îmbrățișează faptul conștiinței de Dumnezeu și dovedește un îndemn către serviciul social, baza fraternității oamenilor. Atunci când, printr-un act de liber arbitru, mintea alege o judecată morală dreaptă, această decizie constituie o experiență religioasă.

103:2.9 (1131.8) Cu toate acestea, înainte ca un copil să se dezvolte suficient pentru a dobândi capacitatea morală, deci pentru a fi capabil de a alege servirea altruistă, el a dezvoltat deja o natură egoistă puternică și foarte unificată. Această situație de fapt este ceea

ce dă naștere teoriei luptei dintre naturile „superioare” și „inferioare”, dintre „vechiul om al păcatului” și „noua natură” a grației. Foarte devreme în viață, un copil normal începe să învețe că este mai „binecuvântat să dai decât să primești”.

103:2.10 (1131.9) Omul are tendința să identifice sinele său, egoul său, cu impulsul său de a se servi pe sine. Prin contrast, el tinde să identifice voința de a fi altruist cu o influență din afara lui - cu Dumnezeu. Într-adevăr, această judecată este justă, căci toate aceste dorințe altruiste își au efectiv originea în călăuzirea Ajustorului Gândirii interior, iar acest Ajustor este un fragment de Dumnezeu. Conștiința umană leagă din nou impulsul Veghetorului la tendința de a fi altruist, de a gândi frățeste; cel puțin aceasta este experiența primă și fundamentală a minții copilului. Atunci când copilul, crescând, nu reușește să își unifice personalitatea, tendința altruistă poate să se hipertrofieze până într-acolo încât să dăuneze serios bunăstării sinelui. O conștiință lipsită de discernământ poate deveni răspunzătoare de multe conflicte, de griji și de amărăciuni, de nefericiri umane fără sfârșit.

3. Religia și rasa umană

103:3.1 (1132.1) Cu toate că credințele în spirite, în vise, precum și în diverse alte superstiții au jucat toate un rol în originea evolutivă a religiilor primitive, nu ar trebui neglijată influența clanului sau spiritului de solidaritate tribal. Relațiile de grup au reprezentat o

situație socială similară celei care a provocat conflictul dintre egoism și altruism în natura morală a minții umane primitive. În pofida credinței lor în spirite, nativii australieni își focalizează încă religia asupra clanului. Cu timpul, aceste concepte religioase tind să se personalizeze, mai întâi sub forma animalelor, iar mai târziu sub forma unui supraom sau a unui Dumnezeu. Chiar și rasele inferioare, precum boșimanii africani, care nu cred nici chiar în totemuri, recunosc o deosebire între interesul personal și interesul colectiv, o distincție primitivă între valorile seculare și valorile sacre. Dar grupul social nu este sursa experienței religioase. Independent de influența tuturor contribuțiilor primitive la religia inițială a oamenilor, subzistă faptul că veritabilul imbold religios își are originea în prezențele spirituale autentice care activează voința de a fi altruist.

103:3.2 (1132.2) Credința primitivă în minunile și în misterele naturale, mana impersonală, lasă să se prevestească religia ulterioară. Mai devreme sau mai târziu, totuși, religia în evoluție cere individului să facă unele sacrificii personale pentru binele grupului său social, să înfăptuiască ceva pentru a face alte persoane mai fericite și mai bune. În cele din urmă, religia este menită să devină servirea lui Dumnezeu și a oamenilor.

103:3.3 (1132.3) Religia este făcută pentru a modifica anturajul omului, dar o mare parte a religiei muritorilor de astăzi a devenit neputincioasă în a reuși ceva. Prea adesea, anturajul este cel care a dominat religia.

103:3.4 (1132.4) Amintiți-vă că, în religia tuturor epocilor, experiența cea mai importantă este simțământul privitor la valorile morale și la semnificațiile sociale, și nu gândirea despre dogmele teologice sau despre teoriile filozofice. Religia evoluează favorabil atâta timp cât elementul magic este înlocuit de conceptul de morală.

103:3.5 (1132.5) Evoluția omului a trecut prin superstițiile manei, prin magie, prin adorarea naturii, prin frica de spirite și prin cultul animalelor, pentru a ajunge la diverse ceremonii prin care atitudinile religioase individuale au devenit reacțiile colective ale clanului. Ceremoniile au fost apoi focalizate și cristalizate în credințe tribale, și în cele din urmă aceste temeri și aceste credințe au fost personalizate în zei. Dar, în toată această evoluție religioasă, elementul moral nu a fost niciodată totalmente absent. Imboldul lui Dumnezeu în om a fost întotdeauna puternic. Aceste influențe puternice - una umană și cealaltă divină - au asigurat supraviețuirea religiei prin vicisitudinile epocilor, cu toate că ea a fost foarte adesea pe cale de a fi spulberată de sutele de tendințe subversive și de antagonisme ostile.

4. Comuniunea spirituală

103:4.1 (1133.1) Diferența caracteristică dintre o reuniune socială și o adunare religioasă rezidă în faptul că, spre deosebire de prima, cea de-a doua este impregnată de o atmosferă de *comuniune*. În felul acesta, asocierea umană generează un sentiment de comunitate cu divinul, și acesta este începutul adorării în comun. Împărtășirea unei

mese comune a fost primul tip de comuniune socială, și, în consecință, religiile primitive au dat dispoziții ca o parte a sacrificiului ceremonial să fie consumată de fideli. Chiar și în creștinism, Cina Domnului păstrează acest mod de comuniune. Atmosfera comuniunii procură o perioadă odihnitoare și reconfortantă de relaxare în conflictul egocentrismului cu presiunea altruistă a Veghetorului spiritual interior. Iar acesta este preludiul veritabilului cult - practica prezenței lui Dumnezeu, care se manifestă prin emergența fraternității oamenilor.

103:4.2 (1133.2) Când omul primitiv simțea că comuniunea lui cu Dumnezeu a fost întreruptă, el a recurs la un sacrificiu, într-un efort de ispășire, pentru a restabili relațiile amicale. Foamea și setea de dreptate conduc la descoperirea adevărului, și adevărul crește idealurile, iar lucrul acesta creează noi probleme pentru individul religios. Într-adevăr, idealurile noastre tind să crească în progresie geometrică, în timp ce aptitudinea noastră de a trăi la înălțimea lor nu sporește decât în progresie aritmetică.

103:4.3 (1133.3) Sentimentul de vinovăție (nu conștiința păcatului) provine fie din întreruperea comuniunii spirituale, fie din decăderea idealurilor morale. Voi nu vă puteți degaja de această situație supărătoare decât dându-vă seama că idealurile voastre cele mai elevate nu sunt în mod necesar sinonime cu voința lui Dumnezeu. Omul nu poate spera să trăiască la înălțimea idealurilor sale cele mai elevate, dar el poate să fie fidel intenției sale de a-l găsi pe Dumnezeu și de a deveni din ce în ce mai asemănător cu el.

103:4.4 (1133.4) Isus a desființat toate ceremoniile de sacrificiu și de ispășire. El a distrus baza acestei întregii culpabilități fictive și a sentimentului de izolare în univers, proclamând că omul este copilul lui Dumnezeu. Religia creatură-Creator a fost plasată pe o bază copii-părinți. Dumnezeu devine un Tată iubitor pentru fiicele și fii săi muritori. Toate ceremoniile care nu fac în mod legitim parte din această relație intimă de familie sunt abrogate pentru totdeauna.

103:4.5 (1133.5) Dumnezeu Tatăl nu îl tratează pe om, copilul său, pe baza virtuților sau a meritelor lui actuale, ci recunoscând mobilurile copilului - scopul și intenția creaturii. Este vorba de o relație de la părinte la copil, și această asociere este animată de iubire divină.

5. Originea idealurilor

103:5.1 (1133.6) Mentea evolutivă primitivă dă naștere unui sentiment de datorie socială și de obligație morală, provenite în principal dintr-o frică emoțională. Tendința mai pozitivă la servire socială și idealismul altruist provin din impulsul direct al spiritului divin care sălășluiește în mintea umană.

103:5.2 (1133.7) Ideea-ideal de a face bine altora - impulsul de a refuza ceva egoului în profitul aproapelui tău - este mai întâi foarte circumscrisă. Oamenii primitivi nu îi consideră ca fiind aproapele lor decât pe oamenii foarte apropiați de ei, pe cei care fac o bună vecinătate cu ei. Pe măsură ce civilizația progresează, conceptul noțiunii de „aproape” se amplifică pentru a îngloba clanul, tribul,

națiunea. Apoi, Isus a lărgit noțiunea aproapelui până la a îmbrățișa întregul omenirii, mergând până la a zice că ar trebui să ne iubim dușmanii. Și există ceva în interiorul oricărei ființe umane normale care îi spune că această învățătură este morală - justă. Chiar și cei care pun cel mai puțin în practică acest ideal, admit că el este just în teorie.

103:5.3 (1134.1) Toți oamenii recunosc moralitatea acestui impuls uman universal de a fi dezinteresat și altruist. Umaniștii atribuie originea acestui impuls acțiunii naturale a minții materiale. Persoanele religioase recunosc mai corect că elanul cu adevărat dezinteresat al minții umane este un răspuns la călăuzirea spirituală interioară a Ajustorului Gândirii.

103:5.4 (1134.2) Nu se poate să te bizui întotdeauna pe interpretarea umană a conflictelor primitive dintre voința egocentrică și voința heterocentrică. Numai o personalitate destul de bine unificată poate să arbitreze certurile multiforme dintre apetiturile ego-ului și conștiința socială în înflorire. Sinele nostru are drepturi, la fel ca și acela al aproapelui nostru. Nici unul nici celălalt nu pot pretinde să acapareze exclusiv atenția și serviciul individului. Neputința de a rezolva această problemă dă naștere tipurilor celor mai primitive de sentimente omenеști de vinovăție.

103:5.5 (1134.3) Pentru a atinge fericirea umană, trebuie ca dorința egoistă a sinelui și presiunea altruistă a sinelui superior (spiritul divin) să fie coordonate și reconciliate prin voința unificată a personalității care se integrează și supraveghează. Minteа oamenilor evolutivi se confruntă mereu cu problema complexă a arbitrării

controverselor dintre expansiunea naturală a impulsurilor emoționale și credința morală a imboldurilor altruiste întemeiate pe clarviziunea spirituală - pe reflectarea religioasă autentică.

103:5.6 (1134.4) Încercarea de a face bine atât pentru tine însuși cât și pentru cât mai multe alte individualități prezintă o problemă care nu se poate rezolva întotdeauna într-o manieră satisfăcătoare într-un cadru din spațiu-timp. În cursul unei vieți eterne, asemenea antagonisme pot fi rezolvate, dar, într-o scurtă viață umană, ele nu au soluție. Isus făcea aluzie la acest paradox atunci când spunea: „Cel care își va salva viața o va pierde, dar cel care își va pierde viața de dragul împărăției, o va găsi.”

103:5.7 (1134.5) Urmărirea idealului - strădania de a deveni asemeni lui Dumnezeu - este un efort continuu înainte de moarte și după ea. Viața după moarte nu este esențialmente diferită de existența muritoare. Tot ceea ce facem bine în această viață contribuie direct la înălțarea vieții viitoare. Adevărata religie nu favorizează nici indolența morală nici lăncezeala spirituală prin încurajarea speranței zadarnice că toate virtuțile unui caracter nobil v-ar fi fost atribuite pur și simplu ca rezultat al trecerii prin porțile morții naturale. Adevărata religie nu minimalizează eforturile omului pentru a progresa pe durata vieții lui pământești. Orice câștig uman contribuie direct la îmbogățirea primelor stadii ale experienței supraviețuirii nemuritoare.

103:5.8 (1134.6) Dacă omul este învățat că toate impulsurile altruiste sunt pur și simplu dezvoltarea instinctului său gregar natural, aceasta este

fatal pentru idealismul său. În schimb, el este înnobilit și puternic stimulat atunci când învață că imboldurile superioare ale sufletului său emană din forțele spirituale care sălășluiesc în mintea de muritor.

103:5.9 (1134.7) Atunci când un om înțelege pe deplin că în el trăiește ceva etern și divin și face eforturi acolo în el, acest lucru îl înalță în afara lui și dincolo de el. Astfel, o credință vie în originea supraumană a idealurilor noastre validează crezul nostru că suntem fii lui Dumnezeu, și face reale convingerile noastre altruiste, sentimentul nostru de fraternitate umană.

103:5.10 (1134.8) În domeniul lui spiritual, omul posedă cu adevărat un liber arbitru. Omul muritor nu este nici un sclav neputincios al suveranității inflexibile a unui Dumnezeu atotputernic nici victima fatalității disperante a unui determinism cosmic mecanicist. Omul este într-adevăr arhitectul propriului său destin etern.

103:5.11 (1135.1) Constrângerea nu îi poate nici salva nici înnobilă pe oameni. Creșterea spirituală emană din interiorul sufletului în evoluție. Constrângerea poate deforma personalitatea, dar nu stimulează niciodată creșterea. Nici chiar constrângerea educației nu aduce decât un ajutor negativ, în sensul că ea poate contribui la împiedicarea experiențelor dezastruoase. Creșterea spirituală își atinge maximum ei atunci când toate constrângerile exterioare sunt reduse la minimum. Acolo unde este spiritul Domnului, acolo este libertate. Omul se dezvoltă mai bine atunci când presiunile căminului, ale comunității, ale Bisericii și ale Statului sunt cât se poate de mici, dar nu ar trebui să se tragă concluzia că, într-o

societate progresivă, căminele, instituțiile sociale, Biserica și Statul nu își au și ele locul lor.

103:5.12 (1135.2) Când un membru al unui grup religios social s-a conformat cerințelor grupului, el ar trebui să fie încurajat să se bucure de libertatea religioasă și de faptele experienței religioase. Siguranța unui grup religios depinde de unitatea sa spirituală și nu de uniformitatea sa teologică. Membrii unui grup religios ar trebui să poată să se bucure de libertatea de a gândi liber fără a deveni obligatoriu „liber cugetători”. Mari speranțe sunt îngăduite oricărei Biserici care îl adoră pe Dumnezeu cel viu, care validează fraternitatea oamenilor, și care îndrăznește să-i elibereze pe toți membrii ei de orice constrângere dogmatică.

6. Coordonarea filozofică

103:6.1 (1135.3) Teologia este studiul acțiunilor și al reacțiilor spiritului uman. Ea nu va putea niciodată deveni o știință, deoarece trebuie să fie întotdeauna mai mult sau mai puțin conjugată cu psihologia în expresia ei personală și cu filozofia în descrierile ei sistematice. Teologia este întotdeauna studiul religiei *voastre*; studiul religiei altuia este psihologia.

103:6.2 (1135.4) Când omul abordează studiul și observarea universului său din *exterior*, el dă naștere diverselor științe fizice. Când abordează cercetarea de sine și a universului din *interior*, el dă

naștere teologiei și metafizicii. Arta ulterioară a filozofiei se dezvoltă într-un efort de a armoniza numeroasele discordanțe care apar în mod necesar, la prima vedere, între descoperirile și învățăturile acestor două moduri diametral opuse de a studia universul de lucruri și de ființe.

103:6.3 (1135.5) Religia se interesează, din punct de vedere spiritual, de conștiința *caracterului interior* al experienței umane. Natura spirituală a omului îi oferă ocazia de a întoarce universul din afară către interior. Este deci adevărat că, dacă orice creație este văzută din interiorul experienței personalității, ea pare a fi de natură spirituală.

103:6.4 (1135.6) Atunci când omul inspectează universul în mod analitic cu ajutorul facultăților materiale ale simțurilor lui fizice și al percepțiilor mentale asociate, cosmosul pare să fie mecanic și material-energetic. Această tehnică de studiu a realității constă în întoarcerea universului dinspre interior către exterior.

103:6.5 (1135.7) Un concept filozofic logic și coerent al universului nu poate fi clădit nici pe postulatele materialismului nici pe acelea ale spiritualismului, căci aceste două sisteme de gândire aplicate universal dau prin forța împrejurărilor o imagine deformată despre cosmos, primul având contact cu un univers întors din afară către interior, iar al doilea pricepând natura unui univers dinăuntru către afară. Nici știința nici religia singure nu pot niciodată spera să ajungă, în ele însele și prin ele însele, la o înțelegere adecvată a adevărilor și a relațiilor universale fără a fi călăuzite de filozofia umană și iluminate de revelația divină.

103:6.6 (1136.1)

Spiritul interior al omului trebuie, pentru expresia sa și pentru propria sa realizare, să depindă întotdeauna de mecanismul și de tehnica minții. Tot astfel, experiența umană exterioară a realității materiale se bazează pe conștiința mentală a personalității care experimentează. De aceea, experiențele umane spirituale și materiale, interioare și exterioare, sunt întotdeauna în corelație cu funcția minții și condiționate, cât privește realizarea lor conștientă, prin activitatea minții. Omul face experiența materiei în mintea sa. El face experiența realității spirituale în sufletul său, dar devine conștient de această experiență în mintea sa. Intelectul este armonizatorul mereu prezent pentru condiționarea și calificarea totalității experienței umane. Lucrurile-energie și valorile spirituale sunt colorate de interpretarea lor făcută prin procedeele mentale ale conștiinței.

103:6.7 (1136.2)

Dificultatea pe care o încercați în a coordona mai armonios știința și religia provine din aceea că voi ignorați complet domeniul intermediar al lumii morontiale a ființelor și a lucrurilor. Universul local cuprinde trei grade, sau stadii, de manifestare a realității: materia, morontia și spiritul. Aproximarea morontială aplanează toate divergențele dintre descoperirile științelor fizice și funcționarea spiritului religiei. Rațiunea este tehnica de comprehensiune a științelor; credința este tehnica de clarviziune a religiei; mota este tehnica nivelului morontial. Mota este o sensibilitate la realitatea supramaterială care începe să compenseze o credință nedeșăvârșită; ea are drept substanță cunoașterea-rațiune și drept esență credința-clarviziune. Mota este o reconciliere

suprafilozofică a percepțiilor divergente ale realității care nu poate fi atinsă de personalitățile materiale; ea este întemeiată în parte pe experiența de a fi supraviețuit vieții materiale în carne. Însă mulți muritori au recunoscut că erau doritori să posede o metodă pentru concilierea efectelor reciproce din domeniile larg separate de știință și de religie. Metafizica este rezultatul zadarnicelor eforturi omenești pentru a trece peste această prăpastie recunoscută, însă metafizica omenească a adus mai multă confuzie decât lumină. Metafizica reprezintă efortul bine intenționat, dar inutil, al omului de a compensa absența motei morontiale.

103:6.8 (1136.3) Metafizica se revelează ca un eșec; cât despre mota, oamenii nu o pot percepe. Revelația este singura tehnică pentru a compensa, în lumea materială, absența sensibilității la adevărul pe care îl aduce mota. Revelația clarifică cu autoritate dezordinea metafizicii dezvoltate prin raționament pe o planetă evolutivă.

103:6.9 (1136.4) Știința este încercarea omului de a studia mediul lui fizic, lumea energiei-materii; religia este experiența omului cu cosmosul valorilor spirituale; filozofia este dezvoltată de efortul mental al omului pentru organizarea și corelarea descoperirilor acestor concepte larg separate, pentru a obține ceva de felul unei atitudini raționale și unificate față de cosmos. Filozofia, clarificată de revelație, funcționează în mod acceptabil în absența motei și în prezența prăbușirii și a falimentului raționamentului uman substituit pentru mota - metafizică.

103:6.10 (1136.5) Omul primitiv nu face diferență între nivelul energiei și cel al spiritului. Oamenii rasei violet și succesorii lor andiți au fost cei care au încercat, cei dintâi, să separe factorii matematici de factorii volitivi. Oamenii civilizați au mers din ce în ce mai aproape, pe urmele grecilor primitivi și a sumerienilor, care făceau distincție între însuflețit și neînsuflețit. Pe măsură ce civilizația va progresa, filozofia va trebui să umple abisurile tot mai vaste dintre conceptul de spirit și conceptul de energie. Dar, în timpul din spațiu, aceste divergențe sunt unificate în Suprem.

103:6.11 (1137.1) Știința trebuie întotdeauna să se întemeieze pe rațiune, deși imaginația și ipotezele o ajută să își extindă frontierele. Religia va depinde veșnic de credință, deși rațiunea are o influență stabilizatoare și este un servitor util. Au existat întotdeauna și vor exista întotdeauna interpretări înșelătoare ale fenomenelor lumii naturale și ale lumii spirituale, numite pe nedrept științe și religii.

103:6.12 (1137.2) Plecând de la înțelegerea incompletă a științei, de la slaba ei întemeiere pe religie și de la încercările sale eșuate din metafizică, omul a încercat să-și construiască formulele de filozofie. Într-adevăr, omul modern ar construi o filozofie valabilă și atrăgătoare despre sine însuși și despre universul lui, cu condiția ca indispensabila și foarte importanta legătură metafizică dintre lumile materiei și ale spiritului să nu fie ruptă, metafizica revelându-se incapabilă să arunce o punte peste abisul morontial dintre domeniul fizic și domeniul spiritual. Omului modern îi lipsește conceptul de minte morontială și de materie morontială, iar *revelația* este singura tehnică pentru a remedia această carență de date conceptuale de care

omul are o nevoie urgentă pentru a edifica o filozofie logică a universului și pentru a ajunge să înțeleagă într-un mod satisfăcător locul sigur și cert pe care îl ocupă în acest univers.

103:6.13 (1137.3) Revelația este singura speranță a omului evolutiv de a astupa abisul morontial. Fără ajutorul motei, credința și rațiunea nu pot nici concepe nici construi un univers logic. Fără clarviziunea motei, muritorul nu poate discerne nici bunătatea, nici dragostea, nici adevărul în fenomenele lumii materiale.

103:6.14 (1137.4) Când filozofia umană tinde puternic spre lumea materiei, ea devine raționalistă sau *naturalistă*. Când filozofia se înclină cu precădere spre nivelul spiritual ea devine *idealistă* și chiar mistică. Când filozofia are nefericirea de a se sprijini pe metafizică, ea devine inevitabil *sceptică*, încurcată. În trecut, cele mai multe evaluări intelectuale și ale cunoștințelor umane au suferit una dintre aceste trei deformări de percepție. Filozofia nu îndrăznește să emită interpretările ei despre realitate în mod liniar, la fel ca logica. Ea trebuie întotdeauna să țină cont de simetria eliptică a realității și de curbura esențială a tuturor conceptelor despre relații.

103:6.15 (1137.5) Filozofia cea mai elevată pe care omul muritor o poate atinge trebuie să fie logic bazată pe rațiunea științei, pe credința religiei și pe clarviziunea adevărului oferit de revelație. Prin această uniune, omul poate compensa întrucâtva neputința sa de a dezvolta o metafizică adecvată și inaptitudinea sa de a înțelege mota morontiei.

7. Știința și religia

103:7.1 (1137.6) Știința este susținută de rațiune, religia de credință. Deși credința nu se fondează pe rațiune, ea este rațională, și, cu toate că este independentă de logică, ea este totuși încurajată de o logică sănătoasă. Nici chiar o filozofie ideală nu poate hrăni credința; într-adevăr, împreună cu știința, credința reprezintă însăși sursa unei asemenea filozofii. Credința, clarviziunea religioasă a oamenilor, nu poate fi propovăduită cu certitudine decât prin revelație; ea nu poate fi sporită cu certitudine decât prin experiența personală a muritorilor, cu prezența Ajustorului spiritual al lui Dumnezeu care este spirit.

103:7.2 (1137.7) Adevărata mântuire este tehnica de evoluție divină a mentalului uman de la identificarea cu materia, trecând prin tărâmurile legăturii morontiale, până la statutul universal superior de corelare spirituală. La fel cum, în evoluția terestră, instinctul intuitiv material precede apariția cunoașterii sprijinite pe rațiune, tot astfel și manifestarea clarviziunii spirituale intuitive lasă să se întrevadă apariția ulterioară a rațiunii și a experienței morontiale, iar apoi spirituale, în programul divin al evoluției celeste, al cărui rol este de a transmuta potențialele omului temporal în actualele și în divinitatea omului etern, un finalitar al Paradisului.

103:7.3 (1138.1) Pe măsură ce un ascendent se avântă spre interior și spre Paradis pentru a dobândi experiența lui Dumnezeu, el se avântă și spre exterior și spre spațiu pentru a înțelege, în termeni de energie, cosmosul material. Progresul științei nu se limitează la viața terestră a omului; experiența lui ascensională din univers și din supraunivers va fi, într-o mare măsură, studiul transmutărilor de energie și al

metamorfozelor materiei. Dumnezeu este spirit, dar Deitatea este unitate, iar unitatea deităţii nu înglobează numai valorile spirituale ale Tatălui universal şi ale Fiului Etern, ci ea este de asemenea instruită de faptele energetice ale Controlorului Universal şi de Insula Paradisului. Cât despre aceste ultime două faze ale realităţii universale, ele sunt perfect legate în relaţiile mentale ale Autorului Asociat şi unificate pe nivelul finit în Deitatea emergentă a Fiinţei Supreme.

103:7.4 (1138.2) Uniunea atitudinii ştiinţifice şi a clarviziunii religioase prin intermediul filozofiei experimentale face parte din lunga experienţă umană de ascensiune în Paradis. Aproximările matematice şi certitudinile clarviziunii au avut întotdeauna nevoie de funcţia armonizatoare a logicii mentale, pe toate nivelele de experienţă inferioare realizării maxime a Supremului.

103:7.5 (1138.3) Dar logica nu va reuşi niciodată să armonizeze descoperirile ştiinţei şi viziunile de ansamblu ale religiei decât dacă personalităţile, sub cele două aspecte ale lor, ştiinţific şi religios, nu sunt dominate de adevăr şi sincer doritoare să-l urmeze oriunde va conduce, fără să-i pese de concluziile la care ar putea ajunge.

103:7.6 (1138.4) Logica este tehnica filozofiei, metoda sa de expresie. În domeniul adevăratei ştiinţe, raţiunea este întotdeauna sensibilă la logica autentică. În domeniul adevăratei religii, credinţa este întotdeauna logică dacă te bazezi pe punctul de vedere interior, deşi ea poate să pară complet lipsită de fundament dacă te plasezi în punctul de vedere exterior al metodei ştiinţifice. Din exterior, privind către interior, universul poate să pară material; din interior, privind

către exterior, același univers pare să fie în întregime spiritual. Rațiunea se trage din conștiința materială, iar credința provine din conștiința spirituală. Dar, prin intermediul unei filozofii reîntărite de revelație, logica poate să confirme punctele de vedere, atât cel exterior cât și cel interior, și să stabilizeze astfel deopotrivă știința și religia. Astfel, prin contact comun cu logica filozofiei, știința și religia pot să se tolereze reciproc tot mai bine și să devină tot mai puțin sceptice.

103:7.7 (1138.5) În cursul dezvoltării lor, știința și religia au ambele nevoie de o autocritică mai tăioasă și mai cutezătoare, de o conștiință sporită a nedesăvârșirii statutului lor evolutiv. În știință, ca și în religie, învățătorii au adesea mult prea multă încredere în ei înșiși, și sunt prea dogmatici. Știința și religia nu pot face autocritica decât a *faptelor* care le privesc. Din momentul când ele se îndepărtează de stadiul faptelor, rațiunea abdică sau altfel degenerază rapid într-un acord de falsă logică.

103:7.8 (1138.6) Adevărul - o comprehensiune a relațiilor cosmice, a faptelor universale și a valorilor spirituale - este cel mai bine înțeles cu ajutorul Spiritului Adevărului, și prin *revelație* poate să fie cel mai bine criticat. Dar revelația nu făurește nici vreo știință, nici vreo religie; funcțiunea ei este aceea de a coordona știința și religia cu adevărul realității. În absența revelației, sau nereușind să accepte sau să înțeleagă, omul muritor a recurs întotdeauna la zadarnicele lui încercări de metafizică, aceasta fiind singurul substitut omenesc pentru revelația adevărului sau pentru mota personalității morontiale.

103:7.9 (1139.1) Știința lumii materiale îngăduie omului să controleze și, într-o oarecare măsură, să domine mediul său înconjurător fizic. Religia experienței spirituale este sursa îndemnului la fraternitate care îngăduie oamenilor să trăiască împreună în complexitățile civilizației unei ere științifice. Metafizica, dar cu siguranță mai mult revelația, oferă un teren de întâlnire pentru descoperirile științei și ale religiei; ea face posibilă încercarea umană de a lega din nou logic aceste domenii de gândire separate, dar interdependente, într-o filozofie bine echilibrată, marcată de stabilitate științifică și de certitudine religioasă.

103:7.10 (1139.2) În stadiul muritor, nimic nu se poate dovedi la modul absolut; știința și religia sunt amândouă fondate pe ipoteze. Pe nivelul morontial, postulatele științei și ale religiei sunt susceptibile de a fi parțial dovedite prin logica motei. Pe nivelul spiritual al statutului maxim, necesitatea unei dovezi finite dispare treptat înaintea experienței efective a realității, și în prezența realității. Dar, chiar și atunci, multe lucruri de dincolo de finit rămân nedovedite.

103:7.11 (1139.3) Toate diviziunile gândirii umane se întemeiază pe anumite ipoteze care, în ciuda absenței dovezilor, sunt acceptate prin sensibilitatea la realitate, inherentă facultăților mentale umane. Știința întreprinde cariera sa de raționament atât de lăudată *presupunând* realitatea a trei lucruri: materia, mișcarea și viața. Religia începe prin ipoteza asupra validității a trei lucruri: mintea, spiritul și universul - Ființa Supremă.

103:7.12 (1139.4) Știința devine domeniul de gândire al matematicii, al energiei și al materiei temporare din spațiu. Religia nu pretinde să se

ocupe numai de spiritul temporar și finit, ci și de spiritul eternității și al supremației. Numai printr-o lungă experiență a motei aceste două moduri extreme de a percepe universul pot fi făcute să furnizeze interpretări analoge asupra originilor, a funcțiilor, a relațiilor, a realităților și a destinelor. Prin intrarea în circuitul celor Șapte Maeștri Spirite este armonizată la maximum divergența dintre energie și spirit. Prima unificare a acestei divergențe are loc în Deitatea Supremă, iar unitatea ei de finalitate se realizează în infinitatea Primei Surse-Centru, EU SUNT-ul.

103:7.13 (1139.5) *Rațiunea* este actul de recunoaștere a concluziilor conștiinței cu privire la experiența din și cu lumea fizică de energie și de materie. *Credința* este actul de recunoaștere a validității conștiinței spirituale - lucru nesusceptibil de a fi omeneste dovedit pe altă cale. *Logica* este progresul sintetic al unității dintre credință și rațiune în căutarea adevărului; ea se întemeiază pe facultățile mentale constitutive ale muritorilor, recunoașterea înnăscută a lucrurilor, a semnificațiilor și a valorilor.

103:7.14 (1139.6) Prezența Ajustorului Gândirii aduce o dovadă efectivă a realității spirituale. Cu toate acestea, validitatea acestei prezențe nu este demonstrabilă lumii externe, ci numai celui care face experiența acestei prezențe interioare a lui Dumnezeu. Conștiința de a avea un Ajustor se întemeiază pe receptarea intelectuală a adevărului, pe percepția supramentală a bunătății și pe motivația personalității de a iubi.

103:7.15 (1139.7) Știința descoperă lumea materială, religia o evaluează, iar filozofia încearcă să interpreteze semnificațiile ei coordonând punctul de vedere material științific cu conceptul spiritual religios. Cu toate acestea, istoria este un domeniu în care știința și religia s-ar putea să nu se pună în deplin de acord niciodată.

8. Filozofia și religia

103:8.1 (1140.1) Cu toate că știința și filozofia pot ambele admite probabilitatea lui Dumnezeu prin rațiunea și prin logica lor, numai un om condus de spirit în experiența sa religioasă personală poate afirma cu certitudine că această Deitate supremă și personală există. Prin tehnica unei asemenea întrupări a adevărului viu, ipoteza filozofică a probabilității lui Dumnezeu devine o realitate religioasă.

103:8.2 (1140.2) Confuzia cu privire la certitudinea empirică a lui Dumnezeu provine din interpretările și din descrierile neaseamănătoare ale acestei experiențe făcute de indivizi distincți și de oameni de rase diferite. Experimentarea lui Dumnezeu se poate să fie pe deplin valabilă, dar discursurile *cu privire la* Dumnezeu sunt intelectuale și filozofice, deci divergente și adesea amăgitoare până la a fi pierduți în ele.

103:8.3 (1140.3) Un bărbat bun și nobil poate fi perfect îndrăgostit de soția sa, dar absolut incapabil să treacă într-o manieră satisfăcătoare un examen scris referitor la psihologia dragostei conjugale. Un alt bărbat care își iubește puțin sau nu o iubește deloc pe consoarta sa

poate să treacă foarte onorabil acest examen. Maniera imperfectă în care cel care iubește percepe adevărata natură a obiectului iubit nu invalidează câtuși de puțin realitatea sau sinceritatea iubirii lui.

103:8.4 (1140.4) Dacă credeți cu adevărat în Dumnezeu - dacă îl cunoașteți și îl iubiți prin credință - nu îngăduiți în nici un fel ca realitatea acestei experiențe să fie minimalizată sau depreciață prin insinuările dubitative ale științei, prin tertipurile logicii, prin postulatele filozofiei sau prin subtilele sugestii ale sufletelor bine intenționate care ar vrea să creeze o religie fără Dumnezeu.

103:8.5 (1140.5) Certitudinea persoanei religioase care îl cunoaște pe Dumnezeu nu ar trebui să fie tulburată de incertitudinea materialiştilor neîncrezători. Mai degrabă credința profundă și certitudinea neclintită a credinciosului bazat pe experiență sunt cele ce ar trebui să lanseze o puternică provocare incertitudinii necredincioșilor.

103:8.6 (1140.6) Pentru a face maximum de servicii științei și religiei, filozofia ar trebui să evite cele două extreme, materialismul și panteismul. Numai o filozofie care recunoaște realitatea personalității - permanența în prezența schimbării - poate să aibă o valoare morală pentru om și să se servească de legătura dintre teoriile științei materiale și cele ale religiei spirituale. Revelația vine să compenseze slăbiciunile filozofiei în evoluție.

9. Esența religiei

103:9.1 (1140.7) Teologia se ocupă de conținutul intelectual al religiei; metafizica (revelația) tratează aspectele ei filozofice. Experiența religioasă *este* conținutul spiritual al religiei. Experiența spirituală a religiei personale rămâne autentică și valabilă în ciuda fanteziilor mitologice și a iluziilor psihologice ale conținutului intelectual al religiei, în ciuda ipotezelor eronate ale metafizicii și a tehnicilor de auto-înșelare, în ciuda deformărilor politice și a travestirilor socio-economice ale conținutului filozofic al religiei.

103:9.2 (1140.8) Religia nu se referă numai la modurile de a gândi, ci și la modurile de a simți, de a acționa și de a trăi. Gândirea este cea mai strâns legată de viața materială; ea ar trebui în principal, dar nu complet, să fie dominată de rațiune și de faptele științei; ea ar trebui să fie dominată de adevăr în extinderile ei imateriale către domeniile spiritului. Oricare ar fi iluziile și erorile teologiei voastre, religia voastră poate să fie întru-totul autentică și veșnic adevărată.

103:9.3 (1141.1) Budismul în forma sa originală este una dintre cele mai bune religii fără Dumnezeu care au apărut în toată istoria evolutivă a Urantiei, cu toate că această credință nu a rămas atee în cursul dezvoltării sale. Religia fără credință este o contradicție. Religia fără Dumnezeu este o incompatibilitate filozofică și o absurditate intelectuală.

103:9.4 (1141.2) Originea magică și mitologică a religiei naturale nu invalidează nici realitatea, nici adevărul religiilor ulterioare ale

revelației, nici perfecta evanghelie salvatoare a religiei lui Isus. Viața și învățăturile lui Isus au despuiat definitiv religia de superstițiile magiei, de iluziile mitologiei, precum și de sclavia dogmatismului tradițional. Însă magia și mitologia primitive pregătiseră foarte eficient cale unei religii ulterioare și superioare, admitând existența și realitatea valorilor și ființelor supramateriale.

103:9.5 (1141.3) Cu toate că experiența religioasă este un fenomen subiectiv pur spiritual, această experiență comportă o atitudine de credință pozitivă și vie față de domeniile cele mai elevate ale realității obiective universale. Idealul filozofiei religioase este o credință-încredere capabilă să-l facă pe om să depindă fără rezerve de iubirea absolută a Tatălui infinit al universului universurilor. Această autentică experiență religioasă transcende de departe obiectivarea filozofică a dorințelor idealiste; ea consideră efectiv mântuirea ca dobândită, și se ocupă numai de a învăța și de a face voia Tatălui Paradisului. Această religie are drept semne credința într-un Dumnezeu suprem, speranța unei supraviețuiri veșnice și iubirea, mai ales iubirea semenilor.

103:9.6 (1141.4) Atunci când teologia domină religia, religia moare; ea devine o doctrină în loc de a fi viață. Misiunea teologiei constă numai în a facilita conștiința unei experiențe spirituale personale. Teologia constituie efortul religios de a defini, a clarifica, a expune și a justifica pretențiile bazate pe experiență ale religiei care, în ultimă analiză, nu pot fi validate decât printr-o credință vie. În filozofia superioară a universului, înțelepciunea ca și rațiunea se alătură

credinței. Rațiunea, înțelepciunea și credința sunt înfăptuirile umane cele mai elevate. Rațiunea îl ajută pe om să pătrundă în lumea faptelor, a lucrurilor; înțelepciunea îl ajută să pătrundă în lumea adevărului, a relațiilor; credința îl inițiază în lumea divinității, a experienței spirituale.

103:9.7 (1141.5) Credința duce cu sine de bunăvoie rațiunea atât de departe pe cât poate rațiunea să ducă; credința își continuă apoi drumul cu înțelepciune până la deplina sa limită filozofică; după aceea, ea îndrăznește să se lanseze în călătoria fără limite și fără sfârșit a universului, în singura tovărășie a ADEVĂRULUI.

103:9.8 (1141.6) Știința (cunoașterea) se întemeiază pe ipoteza inerentă (spiritul ajutător) că rațiunea este valabilă, că universul este susceptibil de a fi înțeles. Filozofia (comprehensiunea coordonată) se întemeiază pe ipoteza inerentă (spiritul înțelepciunii) că înțelepciunea este valabilă, că este posibil ca ea să coordoneze universul material cu cel spiritual. Religia (adevărul experienței spirituale personale) se bazează pe ipoteza inerentă (Ajustorul Gândirii) că credința este valabilă, că Dumnezeu este susceptibil de a fi cunoscut și atins.

103:9.9 (1141.7) Deplina realizare a realității vieții omenești constă în consimțământul progresiv de a crede aceste ipoteze ale rațiunii, ale înțelepciunii și ale credinței. O asemenea viață este motivată de adevăr și dominată de iubire, care sunt idealurile realității cosmice obiective ale căror existență nu poate fi demonstrată material.

103:9.10 (1142.1) Odată ce rațiunea recunoaște ceea ce este adevărat și ceea ce este fals, ea dă dovadă de înțelepciune; când înțelepciunea alege între adevărat și fals, între adevăr și eroare, ea demonstrează călăuzirea spiritului. Astfel încât rolul minții, al sufletului și al spiritului sunt întotdeauna strâns unite și funcțional asociate. Rațiunea se ocupă de cunoașterea faptelor; înțelepciunea se ocupă de filozofie și de revelație; credința se ocupă de experiența spirituală vie. Prin adevăr, omul atinge frumusețea, iar prin iubire spirituală, el se înalță la bunătate.

103:9.11 (1142.2) Credința duce la cunoașterea lui Dumnezeu și nu numai la un sentiment mistic de prezență divină. Credința nu trebuie să fie influențată în exces de consecințele ei emotive. Adevărata religie este experiența de a crede și de a ști precum și satisfacția de a simți.

103:9.12 (1142.3) Există, în experiența religioasă, o realitate care este proporțională cu conținutul ei spiritual, și această realitate este transcendentă în raport cu rațiunea, cu știința, cu filozofia, cu înțelepciunea, și cu toate celelalte înfăptuiri umane. Convingerile ce rezultă din această experiență sunt de neclintit; logica vieții religioase desfide orice contradicție; certitudinea cunoașterii ei este supraumană; satisfacțiile care o însoțesc sunt magnifice divine; curajul este de neînfrânt, devotamentele sunt necondiționale, fidelitățile sunt supreme și destinele sunt finale - veșnice, ultime și universale.

103:9.13 (1142.4) [Prezentat de un Melchizedek din Neadon]